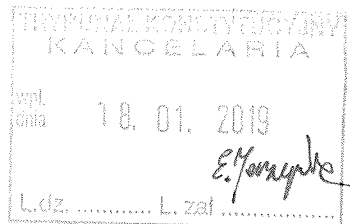

Warszawa, dnia 17 stycznia 2019 r.

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY
Al. Jana Christiana Szucha 12A
00-918 Warszawa

Wnioskodawca:

Zarząd Główny

**Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Funkcjonariuszy Straży Granicznej**

z siedzibą w Warszawie

Al. Niepodległości 100

02-514 Warszawa

KRS 0000216447

Reprezentowany przez:

Adw. dr Martę Derlatka

Kancelaria Adwokacka

ul. Łowicka 23 lok. 210

02-502 Warszawa

adres do doręczeń j.w.

Organ, który wydał akt normatywny:

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

WNIOSEK

o zbadanie zgodności przepisów Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 16 września 2005 r. w sprawie ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystane przez funkcjonariusza Straży Granicznej urlopy i czas wolny od służby z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, Ustawą o Straży Granicznej oraz Europejską Kartą Społeczną

Działając w imieniu Zarządu Głównego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Straży Granicznej, stanowiącego statutowy organ Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Straży Granicznej (dalej: NSZZ FSG), działającego w oparciu o art. 72 ust. 1 Ustawy z dn. 12 października 1990 r. o Straży Granicznej oraz Statutu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Straży Granicznej uchwalonego w Serocku w dn. 23 września 2015 r., na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa (pełnomocnictwo wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej w załączeniu) oraz Uchwały Zarządu Głównego NSZZ FSG Nr 1/X/2019/e z dn. 9 stycznia 2019 r., na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 oraz art. 188 pkt 3

1 z 16

Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. a także art. 33 ust. 1 pkt 3, art. 47 ust. 1 i 2, art. 48 i art. 56 ust. 1 Ustawy z dn. 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, niniejszym **wnoszę o** zbadanie zgodności następujących przepisów prawa:

- 1) § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 16 września 2005 r. w sprawie ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystane przez funkcjonariusza Straży Granicznej urlopy i czas wolny od służby (Dz.U. 2005 r. nr 186 poz. 1560) w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia z:
 - a) art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zdanie 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.),
 - b) art. 66 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r.,
 - c) art. 118 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i ust. 4 Ustawy z dn. 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. 2017 r. poz. 2365 ze zm.);
- 2) § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 16 września 2005 r. w sprawie ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystane przez funkcjonariusza Straży Granicznej urlopy i czas wolny od służby w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 godzinę niewykorzystanego czasu wolnego od służby w wymiarze 0,5% części miesięcznego uposażenia z:
 - a) art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zdanie 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r., art. 37 ust. 3 Ustawy z dn. 12 października 1990 r. o Straży Granicznej oraz art. 4 ust. 2 Europejskiej Karty Społecznej sporządzonej w Turynie dn. 18 października 1961 r. (Dz.U. 1999 Nr 8 poz. 67 ze zm.);
 - b) art. 66 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r.,
 - c) art. 118 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i ust. 4 w zw. z art. 37 ust. 3 Ustawy z dn. 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

U z a s a d n i e n i e

1. Legitymacja Wnioskodawcy

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji, z wnioskiem o zbadanie zgodności aktów normatywnych z Konstytucją występować mogą m.in. ogólnokrajowe organy związków zawodowych. Stosownie do art. 191 ust. 2 Konstytucji, legitymacja przysługująca Wnioskodawcy jest legitymacją szczególną, co oznacza, że przedmiotem wniosku mogą być tylko takie przepisy, które dotyczą spraw objętych zakresem działania Wnioskodawcy. Ponadto, jak wskazuje się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, *conditio sine qua non* wszczęcia postępowania jest uchwała ogólnokrajowego organu związku zawodowego w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego (zob. postanowienie TK z dn. 25 sierpnia 2005 r., sygn. Tw 33/05, OTK-ZU 2005 r., seria B, nr 5, poz. 185). Obecnie

stanowi o tym również art. 48 ust. 2 pkt 1 Ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

NSZZ FSG jest związkiem zawodowym utworzonym na podstawie art. 72 ust. 1 Ustawy o Straży Granicznej (dalej: Ustawy o SG) oraz przepisów Ustawy z dn. 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. NSZZ FSG jest zarejestrowany jako związek zawodowy w Rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000216447. Aktem wewnętrznym regulującym funkcjonowanie NSZZ FSG jest Statut Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Straży Granicznej uchwalony w Serocku w dn. 23 września 2015 r. (dalej: Statut).

NSZZ FSG jest związkiem o zasięgu ogólnokrajowym. Znajduje to wyraz w § 3 ust. 1 Statutu, zgodnie z którym terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a także w § 6 ust. 1 Statutu, zgodnie z którym związek jest ogólnokrajową, dobrowolną i samorządną organizacją zawodową zrzeszającą funkcjonariuszy SG w służbie stałej i przygotowawczej oraz emerytów i rencistów SG i WOP. Ponadto NSZZ FSG – z uwagi na zasadę monizmu związkowego wyrażoną w art. 72 ust. 2 Ustawy o SG – jest jedynym związkiem zawodowym funkcjonującym w ramach struktur Straży Granicznej jako całości. Oznacza to, że NSZZ FSG jest związkiem zawodowym o charakterze ogólnokrajowym w rozumieniu art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji.

Zarząd Główny NSZZ FSG jest statutowym organem wykonawczym NSZZ FSG, co wynika m.in. z § 22 ust. 1 pkt 1 lit. b Statutu. Jako organ wykonawczy szczebla krajowego jest upoważniony do reprezentowania NSZZ FSG na zewnątrz, co wynika z § 11 pkt. 1 w zw. z § 25 ust. 1 Statutu. Reprezentowanie NSZZ FSG przez Zarząd Główny wynika też wprost z § 25 ust. 6 pkt 1 Statutu, zgodnie z którym do zadań i uprawnień organu należy m.in. „reprezentowanie Związku wobec władz, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz podmiotów gospodarczych, a także innych organizacji i instytucji”. Ponadto Zarząd Główny jest ujawniony w KRS jako właściwy organ do reprezentacji związku. W konsekwencji Zarząd Główny NSZZ FSG stanowi właściwe władze do reprezentowania NSZZ FSG w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w rozumieniu art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji.

Przedmiotem wniosku są przepisy § 2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 16 września 2005 r. w sprawie ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystane przez funkcjonariusza Straży Granicznej urlopy i czas wolny od służby (dalej: Rozporządzenia ws. ekwiwalentów). Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie art. 118 ust. 4 Ustawy o SG i ma za przedmiot m.in. sposób obliczania i wypłacania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane przez funkcjonariuszy Straży Granicznej urlopy wypoczynkowe i dodatkowe oraz ekwiwalentu za niewykorzystany czas wolny od służby. Zaskarżone przepisy Rozporządzenia ws. Ekwiwalentów dotyczą

bezpośrednio metod ustalania świadczeń przysługujących funkcjonariuszom Straży Granicznej w związku z zakończeniem ich stosunku służby.

NSZZ FSG zrzesza funkcjonariuszy SG w służbie stałej i przygotowawczej oraz emerytów i rencistów SG i WOP (co wynika z art. 72 ust. 1 Ustawy o SG oraz z § 6 ust. 1 Statutu). Zgodnie z § 9 Statutu, do statutowych zadań NSZZ FSG należy m.in. obrona zawodowych interesów funkcjonariuszy Straży Granicznej (ust. 1), ochrona funkcjonariuszy i ich rodzin oraz emerytów i rencistów przed obniżeniem poziomu ich życia (ust. 2), podejmowanie działań na rzecz kształtowania korzystnych warunków służby i płacy oraz innych świadczeń na rzecz funkcjonariuszy (ust. 6) oraz prowadzenie innych działań mających istotny wpływ na ochronę zawodowych i socjalnych interesów funkcjonariuszy, emerytów i rencistów SG i WOP (ust. 12). Związek realizuje swoje cele m.in. poprzez reprezentowanie członków Związku lub funkcjonariuszy SG wobec kierownictwa służbowego, organów władzy publicznej lub administracji państwowej, samorządu terytorialnego, albo wobec sądów w ramach obowiązującego prawa (§ 10 pkt 1 Statutu).

W konsekwencji uznać należy, że akt normatywny, którego przepisy są przedmiotem niniejszego wniosku, niewątpliwie dotyczy spraw objętych zakresem działania Wnioskodawcy, stosownie do art. 191 ust. 2 Konstytucji.

Jako że przedmiot wniosku pokrywa się z treścią Uchwały Zarządu Głównego NSZZ FSG (uchwała wraz z protokołem w załączeniu), uznać należy, że Wnioskodawca jest w pełni legitymowany do wystąpienia z przedmiotowym wnioskiem.

2. Przedmiot wniosku

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 16 września 2005 r. w sprawie ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystane przez funkcjonariusza Straży Granicznej urlopy i czas wolny od służby wydane zostało na podstawie art. 188 ust. 4 Ustawy o SG.

W § 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów uregulowana została metoda obliczania ekwiwalentu za urlop i czas wolny od służby. W ust. 1 określono podstawę do obliczania ekwiwalentów – zgodnie z tym przepisem, podstawą jest miesięczne uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. W ust. 2 i 3 określono metodę obliczania wysokości ekwiwalentu odpowiednio za niewykorzystany urlop i za niewykorzystany czas wolny. Zgodnie z ust. 2, wysokość ekwiwalentu za urlop oblicza się, mnożąc 1/30 uposażenia przez liczbę dni niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych lub dodatkowych. Zgodnie zaś z ust. 3, wysokość ekwiwalentu za czas wolny od służby oblicza się, mnożąc uposażenie przez współczynnik 0,5% oraz przez liczbę godzin ponadnormatywnego czasu służby. Ustęp 4

stanowi, że wysokość ekwiwalentów wyliczonych w sposób określony w ust. 2 i 3 zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Przedmiotem niniejszego wniosku jest § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia oraz § 2 ust. 3 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 godzinę niewykorzystanego czasu wolnego od służby w wymiarze 0,5% części miesięcznego uposażenia.

Rozporządzenie weszło w życie w dn. 28 września 2005 r.

3. Uwagi wprowadzające

Na wstępie wskazać należy, że ekwiwalent za niewykorzystany urlop oraz czas wolny stanowi świadczenie pieniężne wypłacane w momencie zwolnienia ze służby, stosownie do art. 118 ust. 1 pkt 2 Ustawy o SG.

Urlopy wypoczynkowe uregulowane są w art. 68 Ustawy o SG. Zgodnie z ust. 1 tego artykułu, funkcjonariuszom przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni kalendarzowych, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy. Szczegółowe zasady udzielania urlopów (w tym także urlopów dodatkowych) określa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie urlopów funkcjonariuszy Straży Granicznej. Urlopy dodatkowe przyznawane są na podstawie art. 88 Ustawy o SG oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie wprowadzenia płatnych urlopów dodatkowych dla funkcjonariuszy Straży Granicznej. Zgodnie natomiast z art. 37 ust. 3 Ustawy o SG, w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w ust. 2 funkcjonariuszowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze.

Dodać także należy, że zgodnie z § 8 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 10 czerwca 2009 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariusz pełni służbę w jednozmianowym rozkładzie czasu służby przez 8 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8¹⁵ do 16¹⁵, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy. Stosownie zaś do art. 1 pkt 2 Ustawy z dn. 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy, dniami wolnymi od pracy – oprócz wymienionych w pkt. 1 enumeratywnie dni – są również niedziele. Oznacza to, że urlop wypoczynkowy udzielany w dniach kalendarzowych zasadniczo obejmuje również soboty (w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w rozkładzie innym niż jednozmianowy – obejmuje odpowiednio inne dni, w których funkcjonariusz wedle rozkładu nie pełni służby).

Prawo do ekwiwalentu pieniężnego powstaje z dniem rozwiązania stosunku służbowego (tak np. w wyroku WSA w Warszawie z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. II SA/Wa 1093/10, LEX nr 755056).

4. Mechanizm obliczania i okoliczności wypłaty ekwiwalentu

Funkcjonariusz pełni służbę średnio po 8 godzin dziennie przez 22 dni w miesiącu (średniomiesięczna liczba dni służby w skali roku), czyli przeciętnie przez 176 godzin w miesiącu. Należy w tym miejscu zauważyć, że w takim razie wysokość hipotetycznego dziennego uposażenia funkcjonariusza wynosi $1/22$ miesięcznego uposażenia, a wysokość uposażenia za godzinę służby – $1/176$ miesięcznego uposażenia.

Udzielony jednorazowo urlop w ustawowym wymiarze 30 dni kalendarzowych obejmuje średnio 25 dni służby i 5 dni wolnych od służby (soboty). Urlop taki obejmuje zatem średnio 22 dni służby w jednym miesiącu roboczym i 3 dni służby w miesiącu następującym. Dla przykładu, gdyby funkcjonariusz wykorzystał 30-dniowy urlop począwszy od 1 dnia miesiąca liczącego 30 dni, a dniem tym byłby poniedziałek, to urlop zakończyłby w 4 dniu następnego miesiąca (byłaby to sobota). Należy zauważyć w tym miejscu, że w okresie tym (1 miesiąc i 3 dni robocze służby) funkcjonariusz powinien był pełnić służbę przez 25 dni, a zatem że wartość jego uposażenia wyniosłaby $25/22$ miesięcznego uposażenia, obliczonego wedle wzoru $25 \text{ dni służby} \times 1/22 \times \text{uposażenie miesięczne}$.

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop, stosownie do § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów, oblicza się mnożąc $1/30$ uposażenia przez liczbę dni niewykorzystanych urlopów. Oznacza to, że w przypadku niewykorzystania w roku kalendarzowym 30 dni urlopu, funkcjonariusz otrzymuje ekwiwalent w wysokości 1 miesięcznego uposażenia (co wynika z podstawienia pod wzór: $30 \text{ dni niewykorzystanego urlopu} \times 1/30 \times \text{uposażenie miesięczne} = 30/30 \text{ uposażenia miesięczne}$; w kontekście dalszych obliczeń należy zasygnalizować, że $1 = 30/30 = 22/22$).

Powyższe wyliczenia mają bezpośrednie zastosowanie również do urlopów dodatkowych, które udzielane są na takich samych zasadach jak urlopy wypoczynkowe.

Z kolei jeśli chodzi o niewykorzystany czas wolny w zamian za służbę ponad normę, to za każdą godzinę niewykorzystanego czasu wolnego funkcjonariusze otrzymują 0,5% miesięcznego uposażenia. Przekształcając ułamek zwykły na ułamek dziesiętny wynika z tego, że za każdą godzinę niewykorzystanego czasu wolnego funkcjonariusze otrzymują ekwiwalent w wysokości $1/200$ miesięcznego uposażenia. Zasygnalizować ponownie należy, że w miesiącu funkcjonariusze pełnią służbę średnio przez 176 godzin, a zatem że wysokość uposażenia wypłacanego za jedną godzinę służby wynosi $1/176$ (czyli 0,56(81)%) miesięcznego uposażenia.

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy oraz za czas wolny od służby jest „zastępczą formą” wykorzystania urlopu i czasu wolnego w sytuacji zwolnienia ze służby, która powoduje prawną i faktyczną niemożliwość realizacji tych świadczeń w naturze. Co do zasady organizacja służby w Straży Granicznej powinna umożliwiać skorzystanie z urlopu lub czasu wolnego tak, aby zrealizowany był podstawowy cel prawa do wypoczynku, tj. regeneracja sił funkcjonariuszy potrzebna do dalszego wykonywania służby. Jednakże na skutek okoliczności niezależnych od funkcjonariuszy często dochodzi do sytuacji, że nie mają oni faktycznej możliwości wykorzystania urlopu przed ustaniem stosunku służby. Niemożność korzystania z urlopów i czasu wolnego jest zwykle konsekwencją zdarzeń przez funkcjonariuszy niezawinionych (w tym zwłaszcza braków kadrowych formacji).

5. Zarzut niezgodności § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zdanie 2 Konstytucji

Art. 66 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej formułuje prawo do określonych w ustawie dni wolnych od pracy i corocznych płatnych urlopów, a także nakazuje ustalenie maksymalnych norm czasu pracy. Chociaż ma w dużej mierze charakter odsyłający, to formułuje prawa podmiotowe (tak np. L. Garlicki, S. Jarosz-Żukowska [w:] L. Garlicki, M. Zubik (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. II. Art. 30–86*, Warszawa 2016, s. 673–674). Podmiotem tych praw jest „pracownik”, jednak pojęcie to jest rozumiane na gruncie konstytucji w sposób autonomiczny. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego przepis ten należy stosować *mutatis mutandis* również do funkcjonariuszy. Tym samym przepis odnosi się nie tylko do czasu pracy i czasu wolnego od pracy, ale również „czasu służby” i „czasu wolnego od służby” (por. wyrok TK z dnia 23 lutego 2010 r., sygn. K 1/08, OTK-ZU 2010 r., seria A, nr 2, poz. 14). Adresatem obowiązków wynikających ze wskazanych praw podmiotowych jest ustawodawca. Szczegółowe normy czasu pracy (służby) winna określać ustawa. Chociaż art. 81 Konstytucji wskazuje, iż praw wyrażonych w art. 66 Konstytucji można dochodzić w granicach określonych w ustawie, to praktyka orzecznicza Trybunału Konstytucyjnego wykazuje, że nie stoi to na przeszkodzie, by art. 66 ust. 2 Konstytucji był wzorcem kontroli zarówno samodzielny (np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 kwietnia 2005 r., sygn. SK 51/03, OTK-ZU 2005 r., seria A, nr 4, poz. 39), jak i w związku z innymi przepisami Konstytucji (np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 kwietnia 2014 r., sygn. SK 48/13, OTK-ZU 2014 r., seria A, nr 4, poz. 40).

Prawa wskazane w art. 66 ust. 2 Konstytucji należy traktować jako konstytucyjną gwarancję prawa do wypoczynku. Jej korelatem pozostaje kwestia czasu pracy (służby) i jego maksymalny wymiar. Prawo do corocznego płatnego urlopu jest prawem bezwarunkowym. Co za tym idzie, rekompensata pieniężna, która wchodzi w miejsce niewykorzystanego urlopu, jest jego koniecznym substytutem i powinna w pełnym stopniu wynagradzać

poniesioną stratę. We wspomnianym wyroku o sygn. K 1/08 wskazano, że „[p]rawo do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop lub czas wolny od służby jest prawem majątkowym policjanta, którego ograniczenie musi odpowiadać wymogom art. 31 ust. 3 Konstytucji. Prawo do corocznego płatnego urlopu jest gwarantowane w art. 66 ust. 2 Konstytucji i nie może być arbitralnie ograniczone również w odniesieniu do rekompensaty pieniężnej za urlop niewykorzystany lub za czas wolny od pracy (w przypadku zaś policjantów – służby)”.

Jednocześnie art. 66 ust. 2 Konstytucji nakazuje ustawowe unormowanie maksymalnego czasu pracy. W wyroku o sygn. K 1/08 wskazano, że „[t]en sam art. 66 ust. 2 Konstytucji wymaga, by czas pracy został ustawowo określony. Czas, który nie został ustawowo uznany za czas pracy, jest więc – w ujęciu konstytucyjnym – czasem wolnym od pracy. Świadczenie pracy w czasie wolnym od pracy jest możliwe, tym niemniej winno być odpowiednio rekompensowane”.

W wyroku z dn. 30 października 2018 r. o sygn. K 7/15 (OTK-ZU 2018 r., seria A, poz. 65) Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił, że w przypadku praw wskazanych w art. 66 ust. 2 Konstytucji uznanie niekonstytucyjności przepisu prawa jest możliwe tylko wtedy, gdy zostaną przedstawione argumenty w sposób niewątpliwy wykazujące, że kwestionowana regulacja prowadzi do naruszenia „istoty” danego prawa, w szczególności poprzez wydrążenie tego prawa z jego rzeczywistej treści.

W tym samym wyroku Trybunał stwierdził, że regulacja ustawowa (art. 115a Ustawy o Policji) ustanawiająca reguły ustalania wysokości ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i dodatkowe na poziomie 1/30 miesięcznego uposażenia za każdy dzień niewykorzystanego urlopu (który jest przyznawany w dniach roboczych) w istocie prowadzi do sytuacji, w której policjanci za każdy dzień niewykorzystanego urlopu otrzymują tylko około 73% dziennego uposażenia. Nie dochodzi tu do pełnej kompensacji poniesionej straty. W konsekwencji pośrednio zmniejszony zostaje także czas wypoczynku funkcjonariusza, a przez to prawo do płatnego urlopu. Trybunał stwierdził też, że ekwiwalent jest zastępczą formą wykorzystania urlopu w sytuacji zwolnienia ze służby, która powoduje prawną i faktyczną niemożliwość realizacji tych świadczeń w naturze. Jeżeli zatem zastosowanie wskaźnika określonego w przepisach prawa prowadzi do sytuacji, w której wypłacane świadczenie nie rekompensuje w pełni poniesionej straty, to mamy do czynienia z rekompensatą nieekwiwalentną. Oznacza to, że przepis taki narusza istotę prawa do urlopu wypoczynkowego, a zatem jest sprzeczny z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zdanie 2 Konstytucji.

Zdaniem Wnioskodawcy taka właśnie sytuacja zachodzi na gruncie kwestionowanych przepisów Rozporządzenia ws. urlopów. Jak zostało wyżej wskazane, na podstawie § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów funkcjonariusz w przypadku niewykorzystania 30 dni urlopu wypoczynkowego otrzymuje ekwiwalent równy 1 (=22/22) miesięcznemu uposażeniu, podczas gdy w tym czasie pełnił służbę przez 25 dni roboczych, a zatem „wartość” jego

służby w tym okresie wyniosła 25/22 miesięcznego uposażenia. Prowadzi to do wniosku, że za każdy dzień niewykorzystanego urlopu funkcjonariusz otrzymuje średnio 22/25 należnego mu uposażenia. Oznacza to, że za każdy dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego funkcjonariusz otrzymuje ekwiwalent równy 88% dziennego uposażenia, a nie 100% dziennego uposażenia.

Jak zostało podkreślone w wyroku o sygn. K 7/15, przepisy które ustalają wysokość ekwiwalentu za 1 dzień niewykorzystanego urlopu w wysokości mniejszej niż odpowiadającej wartości 1 dnia roboczego naruszają wyrażone w art. 66 ust. 2 Konstytucji prawo do określonych w ustawie dni wolnych od pracy i corocznych płatnych urlopów poprzez wydrążenie tego prawa z treści. Świadczeniem ekwiwalentnym za przepracowany dzień urlopu jest wynagrodzenie za jeden dzień roboczy. Zaskarżony przepis Rozporządzenia ws. ekwiwalentów prowadzi do niepełnej kompensacji niewykorzystanych przez funkcjonariuszy urlopów, albowiem za 1 dzień niewykorzystanego urlopu otrzymują oni ekwiwalent równy 88% wartości dziennego uposażenia. Skoro nie jest to rekompensata ekwiwalentna, zaskarżony przepis narusza istotę corocznego płatnego urlopu chronionego przez art. 66 ust. 2 Konstytucji, a zatem narusza art. 66 ust. 2 Konstytucji w zw. z art. 31 ust. 3 zdaniem 2 Konstytucji.

Na marginesie zauważyć należy, że uzasadnieniem dla zastosowania iloczynu 1/30 w § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów nie może być fakt przyznawania funkcjonariuszom urlopów w dniach kalendarzowych, a nie dniach służby. Taka koncepcja miałaby uzasadnienie tylko wtedy, gdyby urlop był rzeczywiście przyznawany w dniach kalendarzowych, tj. również w niedziele – wtedy mianownik „30” odpowiadałby przybliżonej średniej liczbie dni w miesiącu, a więc za 30 dni (1 miesiąc) niewykorzystanego urlopu funkcjonariusz otrzymywały ekwiwalent równy 1 uposażeniu – i nie zachodziłaby potrzeba ustalania wartości dnia roboczego czy roboczogodziny. Obecnie pomijanie przy ustalaniu urlopu niedziel prowadzi do pogorszenia sytuacji majątkowej funkcjonariusza, który nie wykorzystał urlopu, albowiem dni „przesunięte” na następy miesiąc nie są przez ekwiwalent kompensowane.

6. Zarzut niezgodności § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów z art. 66 ust. 2 Konstytucji

Należy zwrócić uwagę na jeszcze jeden wymiar naruszenia przez prawodawcę art. 66 ust. 2 Konstytucji. Stosownie do tego przepisu, konkretyzacja wyrażonych w nim praw jednostki może nastąpić jedynie w drodze ustawy, nie zaś aktu o randze podstawowej (tak w wyroku TK z dn. 17 maja 1999 r. o sygn. P 6/98, OTK-ZU 1999 r., nr 4, poz. 76). Jak zostało wyżej wskazane, w orzecznictwie Trybunału nie ulega wątpliwości, że prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop stanowi korelat prawa do urlopu

(i stanowi niejako inny wymiar tego konstytucyjnego prawa). W takim wypadku dojść należy do wniosku, że prawo do ekwiwalentu pieniężnego również powinno w być w swej istocie uregulowane na poziomie ustawy, nie zaś na poziomie rozporządzenia. Gdyby przyjąć interpretację przeciwną, to nawet gdyby samo prawo do urlopu znalazłoby wyraz w ustawie, to wyjątki od tego prawa (a okoliczność wypłaty ekwiwalentu jest swego rodzaju wyjątkiem, sytuacją szczególną) mogłyby być uregulowane w rozporządzeniu w sposób naruszający istotę prawa do urlopu. Jest to sytuacja niedopuszczalna i stanowiłaby w istocie obejście regulacji konstytucyjnej.

Mając to na uwadze dojść należy do wniosku, że prawodawca ustalając podstawowe mechanizmy ustalania wysokości ekwiwalentów w § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów naruszył art. 66 ust. 2 Konstytucji, albowiem mechanizmy te (wzorem innych ustaw pragmatycznych) powinny być uregulowane na poziomie ustawowym.

7. Zarzut niezgodności § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów z art. 118 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i ust. 4 Ustawy o Straży Granicznej

Stosownie do art. 118 ust. 1 pkt 2 Ustawy o SG, funkcjonariuszowi zwolnionemu na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 12 oraz ust. 3 Ustawy o SG przysługuje m.in. ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane przed zwolnieniem ze służby urlopy wypoczynkowe lub urlopy dodatkowe. Stosownie do art. 118 ust. 2 Ustawy o SG, ten sam ekwiwalent przysługuje również funkcjonariuszowi zwolnionemu na podstawie art. art. 45 ust. 1 pkt 3-5, ust. 2 pkt 2 oraz 9-11 Ustawy o SG.

Stosownie zaś do art. 118 ust. 4 Ustawy o SG, minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania i wypłacania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane przez funkcjonariusza urlopy wypoczynkowe i dodatkowe oraz ekwiwalentu za niewykorzystany czas wolny od służby, podmioty właściwe w tych sprawach, a także terminy wypłaty, uwzględniając składniki uposażenia stanowiące podstawę ekwiwalentu oraz powiązanie jego wysokości z liczbą dni niewykorzystanego urlopu lub godzin ponadnormatywnego czasu służby.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, pod pojęciem „ekwiwalentu” rozumieć należy świadczenie stanowiące równowartość niewykorzystanych urlopów (tak w przywołanym wyroku TK o sygn. K 7/15). Świadczenie z tytułu ekwiwalentu za jednostkę niewykorzystanego urlopu powinno zatem odpowiadać wartości jednostki czasu służby (za jeden dzień niewykorzystanego urlopu świadczeniem ekwiwalentnym jest wynagrodzenie za jeden dzień roboczy).

Ustawodawca nakazał ministrowi ustalenie zasad obliczania „ekwiwalentu” (a nie innego świadczenia pieniężnego niż ekwiwalent w rozumieniu ustawy, nierównoważnego

niewykorzystanemu urlopowi) oraz nakazał mu powiązanie wysokości ekwiwalentu z liczbą dni niewykorzystanego urlopu. Mając to na uwadze, w ocenie Wnioskodawcy minister ustalając w § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów mechanizm prowadzący do ustalania świadczenia w zaniżonej wysokości wykroczył poza delegację ustawową i zrealizował ją w nieprawidłowy sposób. Minister ustanowił w rozporządzeniu mechanizm prowadzący do wypłaty świadczenia, które ze względu na zaniżoną wysokość nie może być nazwane ekwiwalentem w rozumieniu przywołanych przepisów ustawy.

W ramach kompetencji TK leży kontrola pionowej zgodności norm, tj. dokonywanie oceny, czy norma niższego rzędu jest zgodna z normą wyższego rzędu (L. Garlicki [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. V*, Warszawa 2007, komentarz do art. 188 Konstytucji, pkt 7, s. 7). Przedmiotem kontroli mogą być przepisy rozporządzeń, a wzorcem kontroli mogą być ustawy zwykłe, niezgodność aktu podustawowego z ustawą stanowi zarazem naruszenie Konstytucji (tak np. TK w wyroku z dn. 9 kwietnia 2001 r. o sygn. U 10/00, OTK-ZU 2001 r., nr 3, poz. 55, oraz w wyroku z dn. 5 listopada 2001 r. o sygn. U 1/01, OTK-ZU 2001 r., nr 8, poz. 247).

W ocenie Wnioskodawcy zachodzi kolizja pomiędzy § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów a przywołanymi wzorcami kontroli o randze ustawowej. Sprzeczność ta polega na wadliwej realizacji przez właściwego ministra delegacji ustawowej w zakresie uregulowania mechanizm ustalania wysokości ekwiwalentu (art. 118 ust. 4 Ustawy o SG) wykładanego w świetle pozostałych regulacji ustawowych (art. 118 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Ustawy o SG). Wszystko to przemawia za derogacją zaskarżonych przepisów rozporządzenia.

8. Zarzut niezgodności § 2 ust. 3 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zdanie 2 Konstytucji, art. 37 ust. 3 Ustawy o Straży Granicznej oraz art. 4 ust. 2 Europejskiej Karty Społecznej

Wyrażone w art. 66 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo do określenia w ustawie dni wolnych od pracy i corocznych płatnych urlopów wzajemnie uzupełnia się ze skierowanym do ustawodawcy nakazem ustalenia maksymalnych norm czasu pracy. Analogicznie jak w przypadku problematyki płatnych urlopów, uzupełnieniem nakazu ustalenia maksymalnych norm czasu pracy jest prawo pracownika do świadczenia pracy w wymiarze nieprzekraczającym maksymalnych norm czasu pracy. Świadczenie pracy w wymiarze przekraczającym normy czasu pracy wiąże się z pełnieniem pracy w czasie zasadniczo wolnym od pracy, a zatem ogranicza możliwość skorzystania z ustawowego prawa do wypoczynku. Z tego względu korelatem prawa do wypoczynku wyrażonego w art. 66 ust. 2 Konstytucji jest prawo rekompensaty pieniężnej za pracę ponad normę.

Powyższe prawo do gratyfikacji za pracę (służbę) w godzinach nadliczbowych znajduje wyraz w art. 37 ust. 3 Ustawy o SG. Stanowi on, że w zamian za czas służby

przekraczający normę określoną w ust. 2 tego przepisu (czyli za służbę przekraczającą 40 godzin tygodniowo w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym co do zasady 3 miesięcy) funkcjonariuszowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze.

Należy też dodać, że prawo do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych jest też prawem konwencyjnym. Europejska Karta Społeczna została przez Rzeczpospolitą Polską podpisana w roku 1991 oraz ratyfikowana w roku 1997. W szczególności Rzeczpospolita Polska związała się postanowieniami traktatu w zakresie art. 4 ust. 2 EKS, który stanowi, że w celu zapewnienia skutecznego wykonywania prawa do sprawiedliwego wynagrodzenia, Umawiające się Strony zobowiązują się m.in. uznać prawo pracowników do zwiększonej stawki wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, z zastrzeżeniem wyjątków w przypadkach szczególnych. Zgodnie zaś z art. 4 *in fine* EKS, do realizacji tego prawa może dojść zarówno na podstawie swobodnie zawartych układów zbiorowych pracy, jak i w drodze prawnie określonych mechanizmów ustalania wynagrodzeń, a także za pomocą innych środków, odpowiednich do warunków krajowych. Przez „pracowników” w rozumieniu wskazanego przepisu rozumieć należy także funkcjonariuszy publicznych, w tym funkcjonariuszy formacji zmilitaryzowanych (tak np. w odniesieniu do funkcjonariuszy policji w decyzji Europejskiego Komitetu Praw Społecznych z dn. 3 grudnia 2007 r. ws. *European Council of Police Trade Unions (CESP) v. France* ze skargi grupowej nr 38/2006).

Nie rozstrzygając w tym miejscu kwestii wyjątków od wyrażonego w art. 4 ust. 2 EKS prawa do zwiększonej gratyfikacji za pracę (i służbę) w godzinach nadliczbowych, to wnioskując *a minori ad maius* dojść należy do wniosku, że z wyłączeniem tychże przypadków szczególnych (czyli poza wyjątkami o których mowa w art. 4 ust. 2 *in fine* EKS) wszystkim pracownikom przysługuje co najmniej taka sama gratyfikacja za pracę w godzinach nadliczbowych, a zatem co najmniej takie samo wynagrodzenie lub czas wolny w co najmniej tym samym wymiarze.

Podsumowując, w świetle przywołanych przepisów dojść należy do wniosku, że ustrojodawca przyznał funkcjonariuszom skonkretyzowane w ustawie prawo do czasu wolnego za służbę w godzinach nadliczbowych przyznawanego w tym samym wymiarze. Korelatem tego prawa jest zaś prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany czas wolny od służby. Z tych samych względów co w wyżej omówionej regulacji § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów, jeżeli ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany czas wolny od służby nie rekompensuje w pełni (w stosunku 1:1) niewykorzystanego czasu wolnego, czyli nie stanowi równowartości określonej jednostki czasu służby, to regulacja stoi w sprzeczności z ww. normami wyższego rzędu. W ocenie Wnioskodawcy tezy Trybunału wyrażone w wyroku o sygn. K 7/15 znajdują tutaj odpowiednie zastosowanie.

Jak zostało wyżej wskazane, funkcjonariusz pełni średnio 176 godzin służby w każdym miesiącu (8 godzin dziennie przez 22 dni w miesiącu). Wynika z tego, że 1 godzina służby funkcjonariusza jest równowarta 1/176 miesięcznego uposażenia.

Stosownie do § 2 ust. 3 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów, za każdą godzinę niewykorzystanego czasu wolnego od służby (czyli ponadnormatywnego czasu służby), funkcjonariuszowi przysługuje ekwiwalent w wysokości 0,5% uposażenia, co w przeliczeniu na ułamek zwykły daje 1/200 miesięcznego uposażenia.

Z powyższego wynika jednoznacznie, że również w tym przypadku dochodzi do niepełnej kompensacji, albowiem za każdą godzinę ponadnormatywnego czasu służby funkcjonariusz otrzymuje ekwiwalent równy $176/200$ (=88%) wartości 1 godziny służby. Oznacza to, że ekwiwalent pieniężny kompensuje niewykorzystany czas wolny na poziomie 88%.

Mając na uwadze powyższe dojsć należy do wniosku, że kwestionowana regulacja narusza istotę prawa do czasu wolnego od pracy związaną z nakazem ustawowego uregulowania maksymalnych norm czasu pracy i korelatem tego prawa w postaci ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany czas wolny od pracy, wyrażonego w art. 66 ust. 2 Konstytucji, a jednocześnie stoi w sprzeczności z art. 37 ust. 3 Ustawy o SG oraz z art. 4 ust. 2 EKS.

9. Zarzut niezgodności § 2 ust. 3 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów z art. 66 ust. 2 Konstytucji

Art. 66 ust. 2 Konstytucji wyraża nakaz uregulowania kwestii płatnych urlopów, prawa do wypoczynku i maksymalnych norm czasu pracy w formie ustawy. Analogicznie jak w przypadku zarzutu skierowanego przeciwko § 2 ust. 2 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów, kwestia ekwiwalentów za niewykorzystany czas wolny od służby w zamian za służbę w godzinach nadliczbowych powinien być co do zasady przedmiotem regulacji ustawowej. Ustawodawca częściowo tę kwestię uregulował wskazując w art. 37 ust. 3 Ustawy o SG, że w zamian za ponadnormatywny czas służby funkcjonariuszowi powinno przyznawać się czas wolny w tym samym wymiarze.

Prawodawca regulując mechanizm ustalania wysokości ekwiwalentu w § 2 ust. 3 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów dopuścił się zatem naruszenia art. 66 ust. 2 Konstytucji, albowiem mechanizm ustalania ekwiwalentu, który jest kluczowy dla wyrażenia istoty prawa do ekwiwalentu, powinien być przedmiotem regulacji ustawowej.

10. Zarzut niezgodności § 2 ust. 3 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów z art. 118 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i ust. 4 w zw. z art. 37 ust. 3 Ustawy o Straży Granicznej

Stosownie do art. 118 ust. 1 pkt 2 Ustawy o SG, funkcjonariuszowi zwolnionemu w przywołanych w tym przepisie okolicznościach przysługuje m.in. ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 37 ust. 3. Stosownie do art. 118 ust. 2 Ustawy o SG, ten sam ekwiwalent przysługuje również funkcjonariuszowi zwolnionemu na podstawie art. art. 45 ust. 1 pkt 3-5, ust. 2 pkt 2 oraz 9-11 Ustawy o SG.

Stosownie zaś do art. 118 ust. 4 Ustawy o SG, minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania i wypłacania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane przez funkcjonariusza urlopy wypoczynkowe i dodatkowe oraz ekwiwalentu za niewykorzystany czas wolny od służby, podmioty właściwe w tych sprawach, a także terminy wypłaty, uwzględniając składniki uposażenia stanowiące podstawę ekwiwalentu oraz powiązanie jego wysokości z liczbą dni niewykorzystanego urlopu lub godzin ponadnormatywnego czasu służby.

Jednocześnie zgodnie z art. 37 ust. 3 Ustawy o SG, w zamian za ponadnormatywny czas służby funkcjonariuszowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze.

W ocenie Wnioskodawcy interpretacja pojęcia „ekwiwalentu” dokonana przez Trybunały Konstytucyjny w wyroku o sygn. K 7/15 odnośnie ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy, która została szeroko przedstawiona wyżej, znajduje pełne przełożenie na ekwiwalent za niewykorzystany czas wolny od służby. Nie widać żadnych powodów, by i tutaj pojęcie „ekwiwalentu” wyklądać w inny sposób, niż jako świadczenie stanowiące równowartość niewykorzystanego czasu wolnego. Interpretację tę wzmacnia odwołanie przez ustawodawcę do art. 37 ust. 3 Ustawy o SG, który stanowi o tym, że czas wolny przyznawany za służbę w godzinach nadliczbowych przyznawany jest właśnie w tym samym, a nie zmniejszonym wymiarze. Stąd konkluzja, że minister wydając rozporządzenie w oparciu o delegację z art. 118 ust. 4 Ustawy o SG powinien mieć na uwadze, że metody obliczania świadczenia muszą prowadzić do faktycznego pieniężnego wyrównania niewykorzystanego prawa do czasu wolnego.

W ocenie Wnioskodawcy również w tym przypadku zachodzi kolizja pomiędzy § 2 ust. 3 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów a przywołanymi wzorcami kontroli o randze ustawowej. Sprzeczność ta polega na wadliwej realizacji przez właściwego ministra delegacji ustawowej w zakresie uregulowania mechanizm ustalania wysokości ekwiwalentu (art. 118 ust. 4 Ustawy o SG) wykładanego w świetle pozostałych regulacji ustawowych (art. 37 ust. 3 oraz art. 118 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Ustawy o SG). Wszystko to przemawia za derogacją zaskarżonych przepisów rozporządzenia.

11. Podsumowanie

Wskazane w *petitum* wniosku przepisy prawa, tj. § 2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia ws. ekwiwalentów, regulują mechanizm ustalania świadczenia pieniężnego – ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy oraz czas wolny przyznawany w zamian za służbę w godzinach nadliczbowych. Ich analiza prowadzi do wniosku, że ekwiwalent za 1 dzień niewykorzystanego urlopu równy jest 88% wartości dziennego uposażenia funkcjonariusza, zaś ekwiwalent za 1 godzinę niewykorzystanego czasu wolnego równy jest 88% wartości uposażenia za 1 godzinę służby.

W ocenie Wnioskodawcy regulacje te stoją w sprzeczności z przywołanymi w *petitum* aktami prawa wyższego rzędu. W szczególności stoją one w sprzeczności z istotą wyrażonego w art. 66 ust. 2 Konstytucji prawa do wypoczynku, którego korelatem jest prawo do odpowiedniej gratyfikacji w zamian za niewykorzystany urlop i czas wolny od pracy. Zaskarżone przepisy – regulując na poziomie rozporządzenia kwestię ustalania wysokości ekwiwalentu i prowadząc do wypaczenia istoty tego prawa – stoją w sprzeczności z nakazem ustawowego uregulowania konstytucyjnego prawa do urlopu. Podkreślić także należy, że posługując się prokonstytucyjną wykładnią pojęcia „ekwiwalentu”, dojść należy do wniosku, że Minister wydając kwestionowane przepisy wykroczył poza zakres delegacji ustawowej, co znalazło wyraz w wykreowaniu świadczenia odbiegającego swą istotą od pojęcia „ekwiwalentu”.

✱

Na zakończenie odnosząc się do Projektu z dn. 21 grudnia 2018 r. Ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, powstałym w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, który w momencie złożenia niniejszego wniosku jest przedmiotem prac ustawodawczych (etap konsultacji) wskazuję, że projekt ten pozostaje bez wpływu na zasadność wniosku. Projekt ten przewiduje wprawdzie wprowadzenie przepisów, które w prawidłowy sposób będą gwarantować funkcjonariuszom Straży Granicznej prawo do ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy i czas wolny od służby, ale jednocześnie nowe przepisy mają mieć zastosowanie jedynie do spraw niezakończonych w chwili wejścia ustawy w życie. W konsekwencji nawet w przypadku, gdyby doszło do uchwalenia ustawy, wydanie orzeczenia przez Trybunał będzie niezbędne dla ochrony praw tych funkcjonariuszy, których sprawy zostały zakończone przed wejściem w życie ustawy – stosownie do art. 59 ust. 3 Ustawy z dn. 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Podkreślić też należy, że projekt jest w fazie wstępnych prac ustawodawczych, a zatem niepewna jest zarówno ostateczna wersja ustawy, jak i fakt jej finalizacji i wejścia w życie.

Jednocześnie niezależnie od ostatecznego kształtu i losu projektu, jego obecne ujęcie dowodzi, że ustawodawca nie widzi obecnie celowości utrzymywania dotychczasowego rozwiązania. Skoro zaś taka jest dzisiejsza wola Ustawodawcy, to nie sposób argumentować, by dotychczasowa regulacja prawna i zastosowane rozwiązanie było rzeczywiście „niezbędne w społeczeństwie demokratycznym” – a tylko pod tym warunkiem dopuszczalne jest ograniczenie praw jednostki, w tym prawa do wypoczynku i czasu wolnego oraz związanych z nimi prawami do odpowiedniej gratyfikacji za pracę w czasie wolnym.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę jak w *petitum*.

ADWOKAT
dr Marta Derlatka

.....
Adw. dr Marta Derlatka

Załączniki:

1. Pełnomocnictwo
2. Dowód uiszczenia opłaty skarbowej
3. Uchwała ZG NSZZ FSG
4. Protokół
5. Odpis aktualny z KRS
6. Statut NSZZ FSG
7. Odpisy wniosku wraz z załącznikami (4 szt.)